

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
İÇİNDEKİLER	7
KISALTMALAR	13
GİRİŞ.....	15

BİRİNCİ BÖLÜM

ANONİM ŞİRKETİN DAVADA TARAF OLARAK YER ALMASI

I. ANONİM ŞİRKETİN TARAF EHLİYETİ.....	17
A. Genel Olarak	17
B. Anonim Şirketin Taraf Ehliyetinin İncelenmesi	19
1. Ticaret Siciline Tescil Edilmesinden Önceki Hukukî Durum.....	24
2. Ticaret Sicilinden Terkin Edilmesinden Sonraki Hukukî Durum.....	31
a. Terkin İşleminin Açıklayıcı (Bildirici) Niteliği.....	34
b. Terkin İşleminin Kurucu Niteliği.....	35
c. Çift Unsur Öğretisi.....	36
d. Genişletilmiş Çift Unsur Öğretisi.....	37
e. Türk Hukukundaki Yaklaşım ve Bu Yaklaşımın İncelenmesi	38
f. Görüşümüz	40
3. Ek Tasfiye Aşamasında Hukukî Durum.....	42
a. Ek Tasfiye Aşamasının Genel Değerlendirmesi.....	42
b. Ek Tasfiye Kararı.....	44
c. Ek Tasfiye Amacıyla Şirketin Yeniden Tescil Edilmesine İlişkin Talebin Hukukî Niteliği	45
i. Geçici Hukukî Koruma Niteliğinin Değerlendirilmesi.....	46

ii.	Talebin Çekişmeli Yargıya mı Yoksa Çekişmesiz Yargıya mı Ait Olduğunun Değerlendirilmesi	48
(a)	Genel Olarak	49
(b)	Çekişmesiz Yargı İşİ Ölçütleri	52
(c)	Sonuç	54
d.	Ek Tasfiye Amacıyla Şirketin Yeniden Tescil Edilmesine İlişkin Talebin Çekişmesiz Yargı İşİ Olarak Nitelendirilmesinin Sonuçları	58
e.	Ek Tasfiye Amacıyla Şirketin Yeniden Tescil Edilmesi İşİne Uygulanacak Usûl Hükümleri	65
4.	Tasfiyesiz Sona Erme Hâlinde Hukukî Durum	69
II.	ANONİM ŞİRKETİN DAVA EHLİYETİ	74
A.	Genel Olarak	74
1.	Tüzel Kişilerin Dava Ehliyeti	76
2.	Tüzel Kişilerde Organ Kavramı	77
B.	Anonim Şirketin Dava Ehliyetine Sahip Olması	81
III.	ANONİM ŞİRKETİN DAVADA TEMSİL EDİLMESİ	83
A.	Genel Olarak	83
B.	Anonim Şirketi Davada Temsile Yetkili Organlar	86
1.	Yönetim Kurulu	86
2.	Tasfiye Memurları	88
3.	Kayım	89
C.	Organların Temsil Yetkisinin Kapsamı ve Sınırlandırılması	93
1.	Temsil Yetkisinin Kapsamı	93
2.	Temsil Yetkisinin Sınırlandırılması	94
a.	Temsil Yetkisinin Birlikte Kullanılması	94
b.	Merkez veya Şube İşlerine Özgülenmesi	95
D.	Organlar Dışında Anonim Şirketi Davada Temsile Yetkili Kişiler	96
1.	Ticari Temsilci ve Ticari Vekil	96
2.	Acente	100
3.	Vekil (Avukat)	102
E.	Temsil Yetkisi Eksikliğinin Sonuçları	106

İKİNCİ BÖLÜM**ANONİM ŞİRKETİN ORGANLARININ VE
PAY SAHİPLERİNİN KONUMU İTİBARIYLA
ÖZELLİK GÖSTEREN USÛL İŞLEMLERİ**

I. ORGANLARIN VE PAY SAHİPLERİN ANONİM ŞİRKETİN TARAF OLDUĞU DAVALARDA KONUMU	109
II. FER'İ MÜDAHALE	109
A. Genel Olarak Fer'i Müdahale	109
1. Fer'i Müdahalenin Şartları	110
2. Fer'i Müdahilin Davadaki Konumu	112
B. Anonim Şirketin Taraf Olduğu Davaya Fer'i Müdahale Talebinde Pay Sahiplerinin Hukukî Yararı.....	113
C. Anonim Şirketin Taraf Olduğu Davalarda Yetkili Temsilcilerin Fer'i Müdahil Olarak Katılımının Değerlendirilmesi.....	118
D. Anonim Şirketin Taraf Olduğu Bazı Davalarda Fer'i Müdahale İmkânının Değerlendirilmesi.....	119
1. Genel Kurul Kararlarının İptali Talebiyle Açılan Davalarda Fer'i Müdahale İmkânı.....	119
2. Anonim Şirketin Feshi Talebiyle Açılan Davalarda Fer'i Müdahale İmkânı.....	122
III. İKRAR VE İSTİCVAP	124
A. İkrar.....	124
B. İsticvap.....	125
1. Genel Olarak İsticvap.....	125
2. Anonim Şirketi Temsil Yetkisine Sahip Organların İsticvabı.....	126
IV. YEMİN	130
A. Genel Olarak Yemin	130
B. Anonim Şirketi Temsil Yetkisine Sahip Organların Yemini Eda veya İfade Etmesi.....	132
V. TANIK.....	137
A. Genel Olarak Tanık	137
B. Anonim Şirketin Taraf Olduğu Davalarda Pay Sahipleri ve İlgili Diğer Kişilerin Tanık Olarak Dinlenmesi.....	139

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ANONİM ŞİRKETİN TARAF OLDUĞU DAVALARDA KARŞILAŞILAN ÖZGÜN DURUMLAR

I. ANONİM ŞİRKETİN TARAF OLARAK YER ALDIĞI DAVALARDA GÖREVLİ VE YETKİLİ MAHKEMENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	145
A. Görevli Mahkeme	145
1. Genel Olarak	145
2. Anonim Şirketin Taraf Olarak Yer Aldığı Davalar Bakımından Asliye Ticaret Mahkemesinin Görevli Olması.....	147
3. Anonim Şirketin Taraf olduğu Davalar Bakımından Sulh Hukuk Mahkemesinin Görevli Olması.....	154
4. Anonim Şirketin Taraf olduğu Davalar Bakımından İş Mahkemesinin Görevli Olması.....	157
5. Anonim Şirketin Taraf Olduğu Davalar Bakımından Tüketici Mahkemesinin Görevli Olması.....	159
B. Yetkili Mahkeme.....	165
1. Genel Olarak	165
2. Genel Yetki Kuralı.....	166
a. Genel Olarak	166
b. Şirket Merkezinin Bulunduğu Yer Mahkemesi	167
i. “Şirketin Merkezi” Kavramı	167
(a) Şirketlerin Tek Merkez İlkesine Bağlı Olarak Yerleşim Yerinin Tekliği.....	168
(b) Şirket Merkezinin Belirlenmesinde İrade Serbestisi.....	170
ii. Anonim Şirketin Merkezinin Belirlenmesi.....	173
c. Şirket Merkezinin Taşınması	175
d. Genel Yetkili Mahkemenin Kapsamı ve Önemi	177
3. Özel Yetki Kuralları.....	178
a. Şubenin Bulunduğu Yer Mahkemesinin Yetkisi	178
i. Genel Olarak.....	178
ii. Şube Kavramı.....	180
iii. Şubenin Bulunduğu Yer Mahkemesinin Yetkisinin Niteliği ve Kapsamı	182

iv. Şubenin Bulunduğu Yer Mahkemesine İlişkin Yetki Kurallarının Geçerliliği.....	184
(a) Şubenin Bulunduğu Yerin Belirlenmesi.....	184
(b) Şubenin Bulunduğu Yer Mahkemesine İlişkin Yetki Kuralının Son Bulması	186
b. Diğer Özel Yetki Halleri.....	187
4. Kesin Yetki Kuralları	191
a. Tüzel Kişinin Merkezinin Bulunduğu Yer Mahkemesi.....	191
b. Diğer Kesin Yetki Halleri	196
5. Yetki Sözleşmesi ile Öngörülen Mahkemenin Yetkisi.....	197
a. Genel Olarak.....	197
b. Anonim Şirketin Taraf Olduğu Bir Davanın Görüleceği Mahkemenin Yetki Sözleşmesi ile Belirlenmesi.....	199
II. ANONİM ŞİRKETİN TARAF OLARAK YER ALDIĞI DAVALARDA TEMİNAT GÖSTERİLMESİ VE YARGILAMA GİDERLERİNE İLİŞKİN HÜKÜMLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	200
A. Teminat Gösterilmesi	200
1. Genel Olarak	200
2. Türk Ticaret Kanunu'nun 448. Maddesi Uyarınca Gösterilecek Teminata İlişkin Değerlendirme	203
a. Genel Olarak.....	203
b. Türk Ticaret Kanunu'nun 448. Maddesi Çerçevesindeki Teminatın Dava Şartı Olarak Değerlendirilmesi.....	209
B. Yargılama Giderleri	210
1. Genel Olarak	210
2. Anonim Şirketin, Davacı Pay Sahibinin Açtığı Sorumluluk Davasında Taraflardan Biri Olmamasına Rağmen Yargılama Giderlerinden Sorumlu Tutulması	213
a. Genel Olarak.....	213
b. Türk Ticaret Kanunu'nun 555. Maddesinin 2. Fıkrasında Yer Alan "Dava Gideri" ve "Avukatlık Ücreti" Kavramları.....	214
c. Pay Sahibinin Açtığı Davalarda Yargılama Giderlerinin Pay Sahibi ve Şirket Arasındaki Paylaşımının Şartları.....	216
III. ANONİM ŞİRKETİN TARAF OLDUĞU DAVALARDA ADLİ YARDIM HAKKINA ERİŞİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	217
A. Genel Olarak Adli Yardım	217

B. Anonim Şirketin Mevcut Düzenlemede Adli Yardım Hakkına Erişememesi	218
C. Anonim Şirketlerin Adli Yardım Hakkına Erişiminin Gerekliliği Üzerine Bir Değerlendirme	221
1. Genel Olarak	221
2. Alman Hukuku Kapsamında Tüzel Kişilerin Adli Yardım İmkânları ve Bunun Koşulları	222
3. AİHM Kararları Işığında Tüzel Kişilerin Adli Yardım Hakkına Erişimi	223
4. Anonim Şirketlerin Adli Yardım Hakkına Erişimine İlişkin Değerlendirme	224
SONUÇ	227
KAYNAKÇA	237